

БЪЛГАРСКИ
ХЕЛЗИНСКИ
КОМИТЕТ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. No 116-00-2

Дата 10 / 07 2017 г.

До

Димитър Главчев
Председател на 44-то НС

Цветан Цветанов
Председател на ПГ на ПП ГЕРБ

Корнелия Нинова
Председател на ПГ "БСП за България"

Волен Сидеров
Председател на ПГ "Обединени патриоти"

Мустафа Карадайъ
Председател на ПГ "Движение права и свободи"

Гергана Стефанова
Председател на ПГ на ПП Воля

Данаил Кирилов
Председател на Комисия по правни въпроси

**Копие до
Медии**

СЪВМЕСТНО СТАНОВИЩЕ във връзка със законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт

София, 07 юли, 2017 г.

На 4 юли 2017 г. група народни представители внесоха проект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт. Ключови сред допълненията са разпоредбите – допълнения в чл. 217 от закона, с които се ограничава възможността за финансиране на професионалните организации на магистратите – съдии, прокурори и следователи, както и на съдебните служители. Източниците на тяхното имущество, според новата ал. 3, се ограничават само до членски внос, имуществени вноски и дарения от техните

членове. Забранява се всякакво друго финансиране или предоставяне на имущество под каквато и да е форма. Според допълненията към чл. 195, ал. 1, т. 4 на закона съдиите, прокурорите и следователите могат да участват в научна и преподавателска дейност, но не и когато тя „е финансирана изключително от чужда държава или чуждестранно лице“.

Формулировките на ограничителните разпоредби са толкова широки, че не допускат финансиране на професионални организации, научна и преподавателска дейност на магистрати дори от институциите на Европейския съюз, Съвета на Европа и ООН, международни организации, в които Република България е приела доброволно да членува. Всички те попадат в обхвата на понятието „чуждестранно лице“. В момента тези организации не се финансират от държавата, но с новите разпоредби ще се забрани финансирането и по програми на ЕС, по които и държавата получава финансиране.

Допълненията са мотивирани с мъгляво формулирани изисквания за необходимостта от гарантирането на „независимостта“, „изолирането на външна намеса“ и „обществената полза“. От мотивите обаче не става ясно за каква независимост става дума, от каква „външна намеса“ и по отношение на какво следва да се ограничат професионалните организации на магистратите и каква точно е обществената полза от това. Известно е, че автономията при управлението на професионалната квалификация е част от независимостта на съдебната власт.

Тези ограничителни допълнения към Закона за съдебната власт са неоправдани, а неясните мотиви към тях са изцяло несъстоятелни. Те без съмнение ще ограничат правото на сдружаване на магистратите на дискриминационна основа, ще отслабят техните организации и в резултат ще заглушат гласа на тези професионални общности в публичното пространство. Поради това те нарушават чл. 44 и чл. 6, ал. 2 от Конституцията на Република България.

Законът за съдебната власт в чл. 195 и сега съдържа редица ограничения на възможностите на магистратите да заемат определени длъжности, да членуват в определени организации и търговски дружества и да се занимават с търговска дейност. Някои, макар и не всички от тези ограничения, са оправдани, тъй като подобни формални контакти могат да създадат конфликт на интерес и да подронят независимостта на магистратите при упражняването на техните функции. Финансирането на техните професионални организации обаче не засяга по никакъв начин упражняването от техните членове на такива функции. То цели да ги укрепи с цел защита на техните професионални интереси, за каквато цел те са създадени по силата на чл. 217, ал. 1 от Закона за съдебната власт. Кой в България има интерес и полза от слаби професионални организации на магистратите?

Ограничителните разпоредби в законопроекта преграждат възможността на

професионалните организации на магистратите да се ползват от финансиране по редица програми на Европейския съюз, Съвета на Европа и други източници, които са доказали своя благотворен ефект върху тяхното организационно укрепване, обучението на техните членове и издаването на литература, която подпомага тяхното професионално израстване. Много от тези фондове са специално предназначени за тази цел, а преграждането на възможностите на българските магистрати да се възползват от тях ги поставя в унизително положение в сравнение с техните колеги от други страни.

Законопроектът посяга на възможностите за повишаване на квалификацията на членовете на съсловните организации, като ограничава възможността им да ползват финансиране от "чужди държави и лица" с тази цел. Освен това ги възпрепятства да разпространяват знанията си като провеждат лекции и обучения за други свои колеги.

Възможността за набиране на средства от нестопанските организации е интегрална част от тяхното право на свобода на сдружаване. В своя доклад от април 2013 г. Специалният докладчик на ООН по свободата на мирно събрание и сдружаване заяви, че „дейностите по набиране на средства са защитени от член 22 от Пакта [за граждански и политически права], а ограниченията във финансирането, които пречат възможността на сдруженията да преследват своите уставни дейности представляват нарушение на член 22 от Пакта“ (Вж. UN Doc. A/HRC/23/39, § 16). Допълненията в законопроекта въвеждат такива ограничения за магистратските сдружения, при това на дискриминационна основа, тъй като подобни ограничения не съществуват по отношение на други професионални организации в България.

Поради изложените съображения, ние, долуподписаните представители на български нестопански организации, се обръщаме към народните представители да отхвърлят предлаганите допълнения към Закона за съдебната власт, ограничаващи финансирането на професионалните организации на магистратите и тяхната научна и преподавателска дейност.

Красимир Кънев
Председател,
Български хелзинкски комитет

Биляна Гяурова-Вегертседер
Директор,
Българския институт за правни инициативи

Йорданка Бекирска
Изпълнителен директор,
Български адвокати за правата на човека

Александър Кашъмов

БЪЛГАРСКИ
ХЕЛЗИНСКИ
КОМИТЕТ

Ръководител на правния екип,
Фондация Програма Достъп до Информация

Иван Брегов
Правен експерт,
Институт за пазарна икономика

Д-р Мария Йорданова
Директор, Правна програма,
Център за изследване на демокрацията

Анна Ганева
Изпълнителен директор,
Център за либерални стратегии

Красимира Величкова
Директор,
Български дарителски форум

Михаил Екимджиев
Председател,
Фондация "Асоциация за европейска интеграция и права на човека" - Пловдив

Надя Шабани
Директор,
Български център за нестопанско право

Мирослава Петрова
Председател на УС,
Фондация "Антикорупционен фонд"

Веселина Кавръкова
Ръководител,
WWF България

Ива Таралежкова
Председател на УС
Форум Гражданско Участие (мрежа от над 120 НПО в страната)

Любомир Попйорданов
Председател на УС,
Българска асоциация за алтернативен туризъм

Вера Стаевска
Председател на УС,
Сдружение за изследователски практики

БЪЛГАРСКИ
ХЕЛЗИНСКИ
КОМИТЕТ

Любомира Колчева

Директор,
"ЕкоОбщност"

Павел Антонов

Управляващ редактор,
Фондация БлуЛинк

Тома Белев

Председател на УС,
Асоциацията на парковете в България

Емил Роберт Коен

Председател на УС,
Сдружение "Либерални идеи за България и Европа"

За повече информация:

Светла Баева

Директор програма "Кампании и комуникации"

Имейл: svetla@bghelsinki.org

+359 2 944 0670